

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra AF GRUNDTVIGS DAGBØGER

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 57.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig01val-shoot-idm140411867264768/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Af Grundtvigs Dagbøger

et Mesterstykke? og er han ikke kompetent Dømmer i sin egen Sag? Have ikke næsten alle hans Resensentere været hans Ekko? — Har man ikke seet det paa Prent beklages, at historiske Fortællinger i Almindelighed slet ikke lignede deres Mønster Belisar? Alt dette vil Jeg ikke negte, men man maae da og tillade mig at antage, hverken Belisar eller Agathon ere historiske Fortællinger; skal de endelig hede Fortællinger, maa det være filosofiske. Den sidste Forfatter fortæller især sin Helts indvortes Liv og sine egne Yndlings Meninger. — Gaaer man altsaa ud fra hine, da troer Jeg, man bærer sig ad i denne Green af de skjønne Videnskaber, som i den dramatiske — hvor adskillige paastaae, intet Skuespil duer, med mindre det — som Rahbek lunefuld udtrykker sig — kan henføres til en vis Paragraf i de moralske Haandbøger, thi saaledes ville de have Levnets-Filosofi der, hvor den slet intet har at gjøre.

Den historiske Fortælling skal vække intellektuel Fornøjelse. — Hvad Suhm siger om Historien, gjelder ogsaa her. — Hans Ord ere disse — i Fortalen til første Deel af hans danske Historie: »Jeg har — villet skrive efter gamle Historieskrivers Vis, nemlig fortælle mere og dømme mindre — — — kort overlade meget til Læserens Tanke og Fliid«. Den skal mere vække Læserens Tankekraft, end see ud, som var den Resultatet af Tænkning over sine egne Begivenheder. —

Men hvilke ere da saadanne Fortællinger? Saadanne ere frem for alle en Deel af de islandske Sagaer, dem anseer Jeg i det ringeste som Mønster for vort Norden [?] — *mutatis mutandis*¹. — Saadanne ere — tildels — Suhms og Samsøes Fortællinger, skjønt de have valgt saadanne Stoffe, der ei trængte til megen Fiksjon. — Det være langt fra mig at dadle dette, kun maae man ei ansee det for noget karakteristisk hos Fortællingen. — Thi enten en hel Livsepoke bringes af Forfatteren i Forbindelse, eller Tilfaldet har sparet ham Umagen, kommer her — efter mine Tanker — ud paa eet. —

Voltaeres Karl 12tes Historie er og en historisk Fortælling, og Jeg er vis paa, hans Tendents i alt det historiske, han skrev, har været at producere saadanne Fortællinger, og derfor er vi(d)st den Daddel, hvormed man overøser ham for Mangel paa historisk Nøiagtighed, uretfærdig. — Men det er ikke første gang, man har lastet en Forfatter, fordi man enten ei har kunnet, eller — blandet af Fordomme — ei har villet overskue hans

¹ 2: med de nødvendige Ændringer.